

Силабус курсу

Етнополітологія

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Спеціальність 052 «Політологія»
Освітньо-професійна програма «Міжнародні та регіональні політичні комунікації»

Дні занять:
Консультації:

Рік навчання: II, Семестр: III

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

д.політ.н., проф. Рудакевич Олег Михайлович

Контактна інформація

rudakevych.om@gmail.com+380672567940

Опис дисципліни

Дисципліна «Етнополітологія» спрямована на вивчення стану і тенденцій розвитку етнополітичної сфери людського буття; з'ясування закономірностей взаємовідносин етнонаціональних спільнот (етносів, націй, етнічних та національних меншин) між собою та з державою; аналіз сучасних етнічних та етнополітичних процесів; засвоєння політико-ідеологічних та правових засад державної та партійної етнополітики; формування теоретичних засад аналізу національної свідомості та самосвідомості, різновидів націоналізму; вироблення основ демократичної етнополітичної культури; формування вміння застосовувати етнополітичні знання в своїй професійній та громадській діяльності.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 2	1. Генеза етнополітичної думки та формування етнополітології.	Розуміння історичних етапів генези етнополітичної думки та формування науки етнополітології. Усвідомлення об'єкту та предмету етнополітичних досліджень та функцій нової науки у суспільстві	Поточне опитування
4 / 4	2. Етнічність та її носії. Етапи етнонаціонального розвитку людства.	Розуміння сутності феномену етнічності, закономірного характеру формування етнічних спільнот, впливу на цей процес природних та соціальних чинників. Вміння визначати історичні етапи етнічного розвитку народів, характеризувати етнічну структуру суспільства та етнополітичні процеси	
4 / 4	3. Теорія націй (націологія).	Засвоєння суті і змісту основних концепцій походження та розвитку національних спільнот. Вміння визначати тип та сутнісні ознаки сучасних європейських та інших націй, давати принципову наукову оцінку національного розвитку	

		українського народу, критично аналізувати ідеологеми рашистських ідеологій щодо історичного розвитку та сучасного стану української нації.	
4 / 4	4. Нація і держава (основи етнодержавознавства).	Засвоєння теоретичних основ етнодержавознавства та історичного досвіду формування національних держав у світі та Україні. Вміння аналізувати політичні процеси з точки зору етнодержавологічної методології, застосовувати її для вирішення актуальних етнополітичних проблем.	
2 / 2	5. Етнонаціональний ренесанс в Україні та світі. Політизація етнічності.	Уміння виявляти причини етнічного ренесансу, його динаміку та політичні наслідки. Розуміння сутності, чинників та етапів політизації етнічності, її впливу на формування сучасних націй і держав. Усвідомлення актуальності та складових процесу відродження української етнічної нації та національних меншин у суверенній Україні.	Поточне опитування
2 / 2	6. Процеси етнічного розмежування та згуртування. Політичні комунікації між етнонаціональними групами.	Розуміння причини етнополітичних конфліктів та етнічного розмежування. Отримання досвіду вироблення заходів, спрямованих на стимулювати консолідаційних процесів на засадах демократії та міжнародного права	
2 / 2	7. Суб'єкти, об'єкти та принципи етнополітики, її правові основи.	Розуміння сутності та особливостей етнополітики, як одного з важливих напрямів діяльності держави та інших суб'єктів політичного процесу. Вміти застосовувати демократичні принципи етнополітики для розв'язання актуальних суспільних проблем	
2 / 2	8. Національна свідомість і самосвідомість. Націоналізм як ідеологія і практика.	Розуміння сутності феноменів національної свідомості та самосвідомості, їх структури та соціальних функцій, місця і ролі націоналізму у відродженні народів та розбудові національних держав. Знати історію формування та розвитку українського націоналізму, його особливостей та ролі у політичному житті держави.	
2 / 2	9. Мовна та етнокультурні складові	Спроможність аналізувати роль етнокультурної сфери у генезі та	Поточне опитування

	державної етнополітики. Етнополітична культура населення України.	функціонуванні етнонаціональних спільнот. Вміння формувати державну етнополітику з врахуванням вимог законодавства щодо національних меншин, мовної та освітньої політики. Розуміння ідеалів, цінностей, стереотипів мислення та поведінки, які є складовими етнополітичної культури громадян.
2 / 2	10. Етнополітичні орієнтації українських партій та їх реалізація в політичній діяльності.	Розуміння принципів та напрямів етнополітики вітчизняних політичних партій, які мають своє представництво у органах влади

Літературні джерела

1. Бугерко Я. М., Баумкетнер Н. А. Самоідентифікація особистості у форматі національної ідеї українського суспільства. *Наукові проекти соціально-гуманітарного факультету ЗУНУ*. 2022. С. 75–79.
2. Букет Є. «Велика Україна» як новітня національна ідея країни-переможця. *АрміяInform*. URL: <https://armyinform.com.ua/2022/12/13/velyka-ukrayina-yak-novitnya-naczionalna-ideya-krayiny-peremozhcya/>.
3. Ковальчук Н. Українська національна ідея на вирішальних етапах розвитку українського суспільства. *Освітній дискурс: збірний наукових праць*. 2021. Т. 32. №. 4. С. 7–18.
4. Кресіна І. Етнокультурна автономія як політико-правовий інститут захисту прав національних меншин. *Наукові записки ІПЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України*. 2019. Вип. 3–4. С. 204–223.
5. Націоналізм: антологія / Упорядники О. Проценко, В. Лісовий. Київ : Смолоскип, 2000. 871 с.
6. Про забезпечення функціонування української мови як державної : Закон України. *Відомості Верховної Ради України*. 2019. № 21. Ст. 81.
7. Про корінні народи України: Закон України № 1616-XI від 1.07.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1616-20#Text>.
8. Про національні меншини (спільноти) України : Закон України № 2827-IX від 28.12.2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2827-IX#Text>
9. Резолюція Всеукраїнської наукової конференції «Етнополітика в Україні: дискурс і реалії (21 листопада 2019 р.) *Наукові записки ІПЕНД ім. І.Ф.Кураса НАН України*. 2019. Вип. 3–4. С. 440–446.
10. Рудакевич О. М. Націологічні засади модернізації українського суспільства. – Київ: Вид-во Політія, 2020. 360 с.
11. Рудакевич О. Активний ідейно-політичний спротив імперській ідеології рашистів як важлива умова перемоги України у війні (презентація лекції, прочитаної для студентів ЗУНУ 1 лютого 2023 року). URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/47899/1/%d0%bb%d0%b5%d0%ba%d1%86%d1%96%..>
12. Рудакевич О. М. Україна в «зачарованому» колі націєтворчих проблем. *Суспільно-політичні процеси*. Наукове видання АПНУ. Вид-во Політія, 2020. Вип.1 (15). С. 99–121.
13. Рудакевич О., Рудакевич М. Національна державність як вища політична цінність. Гілея. 2022. №174. С. 32–38.

14. Соціокультурні та політичні пріоритети української нації в умовах глобалізації: моногр. / Т. Гончаук та ін.; за заг. ред. проф.О. Рудакевича. Тернопіль: ВПЦ «Університетська думка», 2-21. 338 с.
15. Степико М. Сучасні виклики українській національній ідентичності. *Наукові записки ІПЕНД ім. І.Ф.Кураса НАН України*. 2019. Вип. 3-4. С. 253–265.
16. Трансформація української національної ідеї / упоряд О. Доній. К.: Наш формат. 2019.
17. Boichenko M., Rudenko Y. Sources of state sovereignty and the idea of national identity. *Political Science Bulletin* (85). 2020. P. 158-173.
18. Getachew Adom. *Worldmaking After Empire: The Rise and Fall of Self-Determination* : monograph. Princeton University Press, 2019. 272 + XIV p. URL: <https://www.twirpx.com/file/3282750/>

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Утнополітологія» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Заліковий модуль 4
20%	20%	20%	40%
1. Усне опитування під час занять (макс. 10 балів за тему) 2. Письмова контрольна робота – макс. 50 балів	1. Усне опитування під час занять (макс. 10 балів за тему) 2. Письмова конр. роб. По 1-10 темах – макс. 50 балів	1. Підготовка КПЗ (макс. 40 балів) 2. Захист КПЗ (макс. 40 балів) 3. Участь у тренінгах (макс. 20 балів)	1. Пит 1. – макс 40 балів. 2. Пит 2. - макс 40 балів 3. Тестові завдання (10 тестів; макс. 2 бали за тест)

Шкала оцінювання:

За шкалою ТНЕУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)